

POSTANOWIENIE

Dnia 7 kwietnia 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa Z. S.

przeciwko A. S.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 7 kwietnia 2022 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 17 grudnia 2020 r., sygn. akt V ACa (...),

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2) zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 4050 (cztery tysiące pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu – w interesie publicznym – ujednolicenie orzecnictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać,

że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Powód Z. S. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie V ACa (...). Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłance przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., czyli istnienia potrzeby wykładni przepisów wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów. Skarżący wskazał w tym zakresie art. 6 k.c. w zw. z art. 991 § 2 k.c.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ., z dnia 26 czerwca 2015 r., III CSK 77/15, nie publ., z dnia 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, nie publ., z dnia 23 maja 2018 r., I CSK 31/18, nie publ.).

Przedstawione przez skarżącego kwestie dotyczące ciężaru dowodu w sprawie o zachowek były już przedmiotem wykładni i nie budzą wątpliwości.

W orzecznictwie wskazuje się, że to na uprawnionym do zachowku spoczywa ciężar dowodu wykazania niemożności uzyskania zaspokojenia roszczenia przez spadkodawców – art. 6 k.c. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 maja 2021 r., II CSKP 232/21 i zapadły w tej sprawie w drugiej instancji wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 26 kwietnia 2018 r., I ACa 443/17, a także wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 14 lutego 2014 r., I ACa 1078/13).

Ponadto trzeba podkreślić, że art. 991 k.c. nie miał zastosowania w niniejszej sprawie, w której powód wystąpił z roszczeniem przeciwko obdarowanej a nie przeciwko spadkobiercy (zob. art. 1000 k.c.).

Konkludując, w sprawie nie zachodzi wskazana przez skarżącego przesłanka określona w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 391 § 1, 398²¹ k.p.c.